

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 50C/167/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512223704
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2014:1512223704.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred samosudkyňou JUDr. Evou Mészárosovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 XXX XXX, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, IČO: XX XXX XXX, so sídlom I. námestie č. XX, XXX XX Bratislava, v konaní o náhradu škody 175,- EUR a nemajetkovej ujmy 995,76 EUR takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27. 09. 2012 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi náhrady škody 175,- EUR a nemajetkovej ujmy 995,76 EUR.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnej veci vedenej pod č. k. 37Er 1285/2004 podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 tým, že v exekučných konaniach vedených podľa procesných pravidiel Exekučného poriadku je uložená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti; nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase. Navrhovateľ tvrdí, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priesťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe. Predmetný postup namietá navrhovateľ ako nesprávny v rozpore so zákonom. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, súd nevykonával žiadne úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Majetkovú škodu vyčíslil ako náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávok v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ náklady, resp. majetkovú škodu v celkovej sume 175,- EUR špecifikoval nasledovne: 70,- EUR správa pohľadávky

- pracovné výkony zamestnancov pomocou informačného systému, 40,- EUR udržanie a správa informačného systému, 50,- EUR administrácia listín a komunikácia s pôvodným súdnym exekútorom a 15,- EUR administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urovaním.

Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si navrhovateľ uplatnil v sume 995,76 EUR za každý rok poznačený prieťahmi, ako potrebu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá má základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov štátu. Výšku nemajetkovej ujmy ako primeranú satisfakciu vyčíslil paušálne s poukazom na v žalobných návrhoch uvedené Z. Y. súdu SR sp.zn.: D.. ÚS XXX/XX-XX, D.. ÚS XXX/XX-X, D.. ÚS XXX/XX, D.. ÚS XXX/XX-XX, D.. ÚS XXX/XX-XX, D.. ÚS XXX/XX-XX, D.. ÚS XXX/XX-XX, D.. ÚS XXX/XX-XX, D.. ÚS XX/XX-XX, D.. ÚS XXX/XX-XX, D.. ÚS XXX/XX-XX, v ktorých veciach bolo ústavným súdom sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie za zbytočné prieťahy v trvaní viac ako jeden rok v sume 15.000,- Sk až 20.000,- Sk.

Súčasne navrhovateľ žiadal vydať medzitimny rozsudok v zmysle § 152 ods. 2 veta druhá O.s.p. tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu, pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom proti povinnému.

Odporca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 29. 10. 2013 žiadal žalobný návrh z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok vzniku zodpovednosti za škodu a ako právne neopodstatnený v celom rozsahu zamietnuť a priznať odporcovi náhradu trov konania.

Odporca žalobný návrh považoval za zmätočné podanie, v ktorom nie sú splnené procesné podmienky. Poukázal na to, že v podaní nie je uvedená spisová značka exekučného konania, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní súdu, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody. Navrhovateľ nepredložil jediný relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď. Navrhovateľ odkazuje na exekučný spis a uviedol časť dôkazov, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša navrhovateľ sám. Odporca poukázal na to, že neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 211/2012, IV. ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/2012). Odporca v tejto súvislosti navrhol aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.) vzhľadom na skutočnosť, že z podania nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, keď navrhovateľ namieta „nezákonné konanie“ v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom ustanovenej dobe a zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov. Čo sa týka prieťahov v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany odporcu. Judikatúra Ústavného súdu SR konkrétne v náleze z 03. 05. 2011, č.k. III. ÚS 69/2011-25, poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilantius iura (každý nech si stráži svoje právo). Odporca má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

Odporca uviedol, že eviduje žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Súčasne poukázal na skutočnosť, že dňa XX. XX. XXXX mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a dňa XX. XX. XXXX boli okresnému súdu doručené žalobné návrhy, ktoré boli podané pred uplynutím 6-mesačnej lehoty. Napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, adresovaných navrhovateľovi, bola odporcovi doručená všeobecná odpoveď, kde navrhovateľ nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie a nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora s dátumom doručenia súdu, uznesenia o zmene súdneho exekútora, dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o škode, doklady preukazujúce vyčíslenu majetkovú škodu, uviesť skutočnosti, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy/ústavné sťažnosti, ani doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, resp. jeho insolvenčnou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné

prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Odporca má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde.

Na splnenie podmienok úspešného uplatnenia žalovaného nároku odporca poukázal na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. a konkrétne, vzhľadom na povahu úkonu -rozhodnutie o zmene exekútora, zákonom ustanovenú lehotu, a ustanovenie § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z ktorého je zrejmé, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi, čo znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

V súvislosti s uplatňovaným nárokom odporca poukázal na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd. Podľa názoru odporcu, ako aj s poukazom na ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov - neprípustnosť sťažnosti, efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prieťahy v konaní (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co 285/2011). Konajúci súd by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR.

Odporca v predmetnom konaní vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu škody s poukazom na ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. pre prípad, že k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu exekútora došlo pred dňom 23. 04. 2009, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

Podľa ust. § 19 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Navrhovateľovi bolo rozhodnutie o zmene súdneho exekútora doručené dňa 18. 04. 2012, navrhovateľ sa preto mohol o škode a jej výške dozvedieť najskôr dňa 18. 04. 2012 a pokiaľ si návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. podal na súd dňa 27. 09. 2012, nie je možné konštatovať premlčanie jeho práva a to s poukazom na ust. § 19 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. pre prípad, že by mu predmetný nárok vznikol.

Odporca vo svojom vyjadrení poukázal na to, že navrhovateľom vyčíslená škoda ako paušálna suma za všeobecne uvedené činnosti je nesprávna a účelová. Pre úspešné uplatnenie nároku je nevyhnutné preukázať existenciu škody. Odporca poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody a tým neuniesol dôkazné bremeno. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy v konaní. V súvislosti s uplatňovanou nemajetkovou ujmu odporca tvrdí, že navrhovateľ nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Rovnako navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody či nemajetkovej ujmy.

V predmetnom konaní sa súd zaoberal námietkami odporcu poukazujúcimi na nedostatok procesných podmienok v konaní, ktoré vidí v zmätočnom žalobnom návrhu, ako aj predčasnom podaní návrhu a nedostatku právomoci všeobecného súdu rozhodovať vo veci prieťahov súdu v exekučných konaniach.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 79 ods. 1, 2 O.s.p. konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

Náležitosti návrhu na začatie konania, vzhľadom na skutočnosť, že právna úprava platná do 31. 12. 2012 nevyžadovala osobitné náležitosti, Občiansky súdny poriadok upravuje tak, že trvá len na tých, ktoré sú celkom nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodovať. Opisom rozhodujúcich skutočností navrhovateľ prezentuje skutkové okolnosti, od ktorých odvodzuje opodstatnenosť svojho návrhu. Povinnosť navrhovateľa uviesť rozhodujúce skutočnosti vyplýva aj z ustanovenia § 120 O.s.p, z ktorého je zjavná povinnosť preukázať tvrdenia účastníkov konania. Vymedzenie rozhodujúcich skutkových okolností priamo závisí od obsahu právnej úpravy obsiahnutej v hmotnoprávných predpisoch, ktoré sú predmetom konania. Rozhodujúce skutočnosti musia byť opísané aspoň takým spôsobom, aby umožňovali posúdenie totožnosti vecí. So zreteľom na ust. § 101 Občianskeho súdneho poriadku, splnenie povinnosti opísať rozhodujúce skutočnosti pravdivo nie je procesnými prostriedkami vynúiteľné a môže nájsť svoj odraz iba v rozhodnutí vo veci samej. Posudzovať súlad žaloby s hmotným právom ešte pred tým, ako bude požadovaný nárok vecne prejednaný, súdu neprislúcha. Riziko, že takto formulovanej žalobe nebude vyhovené, nesie v plnom rozsahu navrhovateľ.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Ustanovenie, podľa ktorého otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov je kompetentný preskúmať Ústavný súd SR, bolo vnesené do právnej úpravy až novelou zákona č. 514/2003 Z. z. účinnou od 01. 01. 2013, preto v súlade s právnou teóriou je potrebné aplikovať hmotnoprávne ustanovenie platné v čase vzniku škody, nároku, resp. v čase uplatnenia nároku na predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom a na súde. Navrhovateľ uplatnil svojou žalobou nárok na súde pred účinnosťou novelizovaného znenia zákona. Na predmetné konania je nutné aplikovať právny stav v čase vzniku škody, resp. uplatnenia náhrady škody, t.j. do XX. XX. XXXX. Vzhľadom na uvedené všeobecný súd je oprávnený rozhodovať o nároku navrhovateľa v prípade prieskumov konania, resp. nesprávneho úradného postupu, uplatneného žalobou dňa 27. 09. 2012 podľa hmotnoprávných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31. 12. 2012.

Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ako aj spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s orgánom príslušným podľa ustanovenia § 4 a § 11 zákona č. 514/2003 Z.z. Právna úprava umožňuje poškodenému domáhať sa svojho nároku na náhradu škody, resp. neuspokojenej časti na súde, avšak iba v prípade, ak príslušný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Ak poškodený uplatnil nárok na náhradu škody bez predchádzajúceho predbežného prerokovania, nemôže súd ani zamietnuť návrh, ani konanie zastaviť, ale má poškodeného

vyzvať na odstránenie nedostatku tejto podmienky so stanovením primeranej lehoty podľa § 43 ods. 1 O.s.p. V prípade podania návrhu na predbežné prerokovanie mal by súd počkať až do skončenia prerokovania pred príslušným ústredným orgánom bez toho, aby konanie prerušil (R 20/1981).

Súdu je známe, že navrhovateľ podľa Sprievodného listu k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 30. 05. 2012 (podľa zoznamu uloženom na Okresnom súde Bratislava V v Q.), žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal dňa XX. XX. XXXX, svoj nárok uplatnil spôsobom podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. a tým splnil podmienku predbežného prerokovania nároku hromadným podaním žiadostí zo dňa 30. 05. 2012 na Ministerstve spravodlivosti SR ako orgáne príslušnom podľa § 4 zákona č. 514/2003 Z.z.. Odporca v šesťmesačnej lehote, t.j. do 30. 11. 2012 nárokom navrhovateľa nevyhovel, čím má súd preukázané splnenie procesných podmienok na konanie v zmysle § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. o nárokoch na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnených podľa cit. zákona v znení do 31. 12. 2012. Skutočnosti uvádzané odporcom vo vyjadrení, týkajúce sa nečinnosti navrhovateľa pri predbežnom prerokovaní jeho nárokov (vzhľadom na právnu úpravu účinnú do 31.12.2012) nemá za následok, že k predbežnému prerokovaniu nedošlo a žaloby sú podávané predčasne.

Navrhovateľ žiadal o veci rozhodnúť medzitýmny rozsudkom podľa § 152 ods. 2 O.s.p. Súd v prejednávanej veci nevyhovel návrhu navrhovateľa ako nedôvodnému, pre ktorý postup súdu nie je potrebné vydanie zvláštného rozhodnutia.

Navrhovateľ ďalej namietol príslušnosť Okresného súdu Bratislava V ako súdu, ktorý by mal byť vylúčený z konania a rozhodovania vo veci z dôvodu, že tunajší súd svojím nesprávnym úradným postupom/nezákonným rozhodnutím v exekučných konaniach spôsobil navrhovateľovi škodu, ktorú svojím žalobným návrhom navrhovateľ uplatňuje voči štátu.

Odvolací súd rozhodnutím č. 3NcC 143/2012 zo dňa 18. 10. 2012 nevyhlásil sudcov tunajšieho súdu z konania a rozhodovania predmetnej veci, keďže nezistil dôvody na ich vylúčenie a delegovanie vecí inému súdu, okrem JUDr. Jany Tamášiovej, ktorej bola pridelená exekučná vec, súvisiaca s predmetným konaním.

Vzhľadom na uvedené, Okresný súd Bratislava V v zmysle § 85 ods. 3 a § 87 písm. a) a b) O.s.p. je miestne príslušným všeobecným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetnej veci.

Navrhovateľ v žalobnom návrhu ako dôkaz označil príslušný spis exekučného súdu, žiadne ďalšie dôkazy neoznačil.

Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie až po právoplatnosti uznesenia 50C 167/2012-49 zo dňa 06. 02. 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co 159/2014-62 z 25. 07. 2014, ktorým súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 19. 02. 2014. Pojednávanie bolo nariadené na termín 30. 10. 2014. Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podal opätovne návrh na prerušenie konania a to z rovnakých dôvodov ako uvádzaných v návrhu zo dňa 08. 11. 2013. Okrem skutočnosti, že o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania bolo právoplatne rozhodnuté, ústavný súd v prejednávanej veci rozhodol, sťažnosti pre nedostatok právomoci odmietol, t.j. odpadol aj dôvod uvádzaný samotným navrhovateľom na prerušenie konania.

Súd vykonal na pojednávaní v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p., v neprítomnosti účastníkov konania, dokazovanie výpisom navrhovateľa z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, pripojeným spisom 37 Er 1285/2004, v ktorom navrhovateľ namietal nesprávny úradný postup súdu a uplatnil náhradu škody a nemajetkovej ujmy a ostatným spisovým materiálom vzťahujúcim sa na vec a zistil nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľ je podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I odd. Sro vl.č. 23636/B slovenskou právnickou osobou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetom podnikania je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Odporca nepoprel, že mu boli doručené písomné žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V.

Z pripojeného spisu v exekučnom konaní sp. zn. 37Er/1285/2004 súd zistil nasledovné skutočnosti:

Navrhovateľ uplatnil náhradu škody 175,- EUR - náklady na správu pohľadávky a nemajetkovú ujmu vypočítanú z paušálne stanovenej sumy 663,88 EUR ročne t.j. za navrhovateľom tvrdenú nečinnosť súdu viac ako 541 dní = 995,76 EUR z dôvodu, že dňa 10. 05. 2010 podal, postupom podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok - EP) a o zmene a doplnení ďalších zákonov exekučnému súdu (Okresnému súdu Bratislava V) návrh na zmenu exekútora v exekučnom konaní vedenom na základe poverenia číslo: 5105 003811 vydaného Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 37Er/1285/2004 súdnemu exekútorovi JUDr. T. Q. so sídlom v E., EX 254/2004 dňa 02. 12. 2004 na vykonanie exekúcie, na návrh navrhovateľa ako oprávneného doručeného exekútorškému úradu dňa 01. 10. 2004, proti povinnému: E. I., nar. 26. 01. 1983, na základe exekučného titulu, notárskej zápisnice N 615/2004, NZ 58701/2004 zo dňa 18. 07. 2004, ktorým sa zaviazal splatiť dlh vo výške 21 268,- Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25% denne od 23. 02. 2004 do zaplatenia do 28. 07. 2004, zo záväzkového vzťahu zmluvy o úvere zo dňa 07. 01. 2004.

Súd vyhovel návrhu oprávneného na zmenu exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. J. A. so sídlom v B..

Návrh na zmenu exekútora podľa exekučného súdneho spisu bol tunajšiemu súdu doručený dňa 06. 10. 2010. Okresný súd Bratislava V o návrhu rozhodol uznesením zo dňa 29. 03. 2012 č.k. 37Er/1285/2004-20, právoplatným dňom 11. 05. 2012 .

V zmysle § 44 Exekučného poriadku (EP) v znení ku dňu začatia exekúcie 01. 10. 2004 nebola určená lehota na rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného o zmene exekútora.

Podľa § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení platnom ku dňu 01. 10. 2004 ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Navrhovateľ uplatňoval voči štátu, zastúpenom Ministerstvom spravodlivosti SR podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2012, náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť navrhovateľovi spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V v exekučnom konaní na tom skutkovom základe, že súd o návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote od doručenia návrhu súdu (§ 44 ods. 8 Exekučného poriadku), čím mu mala byť spôsobená v období od podania návrhu do vydania rozhodnutia materiálna škoda, v návrhu špecifikovaná ako účelne vynaložené náklady spojené s činnosťou navrhovateľa, uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky vo výške 175,- EUR a nemajetková ujma ako primeraná náhrada za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie práv navrhovateľa a stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky. Keďže exekučný súd ostal aj po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora (zmena z dôvodu straty dôvery) nečinný, musel navrhovateľ obdobie nečinnosti prekryvať svojou aktivitou cielenou na udržanie bonity pohľadávky a jej zabezpečenia usmerňovaním exekútora a ďalších orgánov, čo predpokladalo aktívnu systémovú správu pohľadávky navrhovateľom.

Na konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy iniciované navrhovateľom súd použil hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. v znení v čase zisteného nesprávneho úradného postupu, v dôsledku ktorého navrhovateľovi podľa jeho tvrdenia vznikla škoda, t.j. znenie platné do 31. 12. 2012. Podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.

12. 2012, zodpovednosť podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa účinnosti zákona, a na škodu spôsobenú odo dňa účinnosti zákona nesprávnym úradným postupom; zákon nadobudol účinnosť dňom 01. 07. 2004.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Z vykonaného dokazovania je preukázaný nesprávny úradný postup Okresného súdu Bratislava V ako orgánu verejnej moci v uvedenom exekučnom konaní v zmysle ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., ku ktorému došlo tým, že súd v exekučnom konaní na návrh navrhovateľa ako oprávneného, o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v primeranej lehote.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Ustanovenie § 9 zákona zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá predpokladá súčasné splnenie troch podmienok : 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody - poškodenému vznikla škoda (majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch) a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ich existencia musí byť v súdnom konaní bezpečne preukázaná a nepostačuje len záver o pravdepodobnosti splnenia niektorej z nich.

Navrhovateľ v návrhu žiadal o základe veci rozhodnúť medzitimným rozsudkom (§ 152 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) tak, že Slovenská republika je zodpovedná za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla v jednotlivých exekučných konaniach nesprávnym úradným postupom súdu. Návrhu nebolo možné vyhovieť z dôvodu, že tzv. medzitimným rozsudkom súd rozhoduje o základe veci, čím sa rozumie posúdenie všetkých otázok, ktoré vyplývajú z uplatneného nároku, s výnimkou okolností, ktoré sa týkajú len výšky nároku. V konaní o nároku na náhradu škody základ veci zahŕňa posúdenie všetkých podmienok zodpovednosti uvedených v cit. ustanovení § 9 z.č. 514/2003 Z.z., okrem výšky škody. Medzitimný rozsudok možno vydať len vtedy, ak sú vyriešené otázky, či vznikla škoda (majetková ujma), či došlo k nesprávnemu úradnému postupu a či medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody je vzťah príčiny a následku (príčinná súvislosť).

V predmetnom exekučnom konaní bolo preukázané z pripojeného exekučného spisu tunajšieho súdu porušenie zásady rýchlosti konania. Následne ale, ani z návrhu, ani inými listinnými dôkazmi navrhovateľ nepreukázal (ani nepreukazoval) vznik materiálnej škody v konkrétnej žalovanej veci. Navrhovateľ sa obmedzil len na všeobecné tvrdenie v návrhu a náhradu škody uplatňoval ako administratívne náklady, ktorých vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy, pričom z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady, resp. pracovné a obchodné zmluvy (ako vyplýva z iných vyjadrení navrhovateľa), pričom sa jednalo o veci, v ktorých bolo vydané platné poverenie súdnemu exekútorovi na vymoženie pohľadávky, exekúcia prebiehala u povereného exekútora niekoľko rokov a ako sám navrhovateľ v iných žalobách o náhradu škody uviedol, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by pretransformované do podoby trov exekúcie. V exekučnom spise súd nezistil úradným záznamom zapísané osobné zisťovanie stavu konania na súde zo strany navrhovateľa, žiadosť o poskytnutie informácie o stave konania prostredníctvom elektronických prostriedkov len ojedinele a sťažnosti adresované predsedovi súdu boli písomne podané na väčší počet konaní až v marci 2012. Samotný nesprávny úradný postup, dĺžka konania posudzovaná izolovane, bez spomenutých súvislostí, neopravňuje k záveru, resp. vydaniu medzitimného rozsudku o splnení len jednej z podmienok zodpovednosti štátu podľa § 9 zákona. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody pri podaní návrhu, ani v priebehu konania a na nariadených pojednávaniach, teda neboli splnené podmienky pre vydanie medzitimného rozsudku.

Zákon č. 514/2003 Z.z. obsahujúci špeciálnu právnu úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu definuje pojem škody v ust. § 17 a upravuje rozsah jej náhrady v ust. § 18. V zmysle § 25 ods. 1 zákona, ak osobitný zákon neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Spôsob a rozsah náhrady škody v rovnakom znení ako § 17 ods. 1) zákona č. 514/2003 Z.z. upravuje § 442 ods. 1) Občianskeho zákonníka.

Nesprávnym úradným postupom je porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. (Rozsudok NS ČR č. 28Cdo 4512/2011 z 25.04.2012). Nesprávny úradný postup v zmysle ust. § 9 zákona možno vykladať ako porušenie pravidiel stanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to i pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci činnosti rozhodovacej, avšak neodrážajú sa bezprostredne v obsahu vydaného rozhodnutia. Z tohto hľadiska za nesprávny úradný postup, vedúci k zodpovednosti štátu, je nutné považovať aj nevydanie, resp. oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami správne vydané v stanovenej lehote (§ 44 Exekučného poriadku), prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu, či iné vady v spôsobe vedenia konania, to všetko za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom, teda ak je nesprávny postup orgánu štátu so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Škodou zákon rozumie ujmu, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peniazmi. Za skutočnú škodu je treba považovať takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je treba vynaložiť na uvedenie do predošlého stavu. Majetkový stav, ktorý je pritom východiskom na zistenie existencie škody a na vyčíslenie jej výšky, je tvorený predovšetkým súhrnom hmotných predmetov (vecí) v určitej hodnote vyjadrenej v peniazoch a iných hodnôt či práv, ak sú oceníteľné peniazmi; oproti tomu pasíva sa do hodnoty majetkového stavu premietajú negatívne. K zmenšeniu majetkového stavu dochádza tým, že sa zmenší hodnota aktív (príp. sa zväčší hodnota pasív) takým spôsobom, že jeho celkové vyjadrenie v peniazoch sa oproti predchádzajúcemu stavu zníži. Z toho je zjavné, že porovnávanie hodnôt majetkového stavu pre účely náhrady škody je možné len prevodom na peniaze, ktoré plnia úlohu všeobecného ekvivalentu.

Podľa § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31. 12. 2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Okrem náhrady škody, tak ako ju upravuje Občiansky zákonník, neobsahuje zákon č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012, ani žiadny iný právny predpis Slovenskej republiky, žiadny zvláštny spôsob odškodnenia za prípadný nesprávny úradný postup spočívajúci v neodôvodnených priet'ahoch konania a ani iný platný predpis právneho poriadku SR nezakladá možnosť odškodnenia, ktoré by nezávisle na majetkovom stave poškodeného a bez ohľadu na majetkovú ujmu stanovil určitú satisfakciu, ak bolo preukázané porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Príчинná súvislosť znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Existencia príčinnej súvislosti musí byť v každom konkrétnom prípade bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať.

Každý z účastníkov konania nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach. Navrhovateľ musí hodnoverne preukázať tvrdenia uvedené v žalobe, inak mu nie je možné uplatnený nárok priznať. Taktiež odporca nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach uvedených v rámci obrany proti žalobe. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonávajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takomto prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

Navrhovateľ v prejednávanej veci, tak ako je podrobne vyššie uvedené, nepreukázal existenciu podmienok pre úspešné uplatnenie svojho nároku na náhradu škody, ktorá mu podľa tvrdenia v žalobe vznikla nesprávnym úradným postupom, ktorý bol v predmetnej veci preukázaný, a to vznik škody a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, v tomto smere navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno.

Z obsahu žaloby síce vyplýva tvrdenie navrhovateľa, že mu vznikla škoda v príčinnej súvislosti s tým, že súd nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote (súd poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade zákonná lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora stanovená nebola s poukazom na znenie Exekučného poriadku platné ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie), ale navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal skutočnosť, že by pôvodný exekútor (aj napriek navrhovateľom tvrdenej strate dôvery k súdnemu exekútorovi a nutnosti aktívneho usmerňovania súdneho exekútora navrhovateľom) objektívne nemohol, do rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora na návrh oprávneného/navrhovateľa, pokračovať vo vymáhaní pohľadávok (napr. rozhodnutie o pozastavení výkonu činnosti exekútora).

Súd preto žalobný návrh na základe vyššie uvedených skutkových zistení a s poukazom na citované právne predpisy ako nepreukázaný zamietol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Odporca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný. Mal by právo na náhradu trov konania, ktoré aj vo svojom vyjadrení k žalobným návrhom uplatnil, ale zo spisu súd nezistil žiadne trovy, ktoré by mali odporcovi vzniknúť, preto vyslovil, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom Okresného súdu Bratislava V, písomne, v dvoch vyhotoveniach. Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42ods. 3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2, 3 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.